
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Svar på søknad om unntak fra notekrav C til årsregnskapet i rundskriv R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap

— Dette svaret erstatter vårt tidligere svar datert 5. mars. I den opprinnelige vurderingen ble Forsvarsdepartementet omtalt i drøftingen, men ved en feil ikke inkludert i konklusjonen om unntak. Konklusjonen er nå korrigert slik at Forsvarsdepartementet er hensyntatt

Vi viser til brev fra Forsvarsdepartementet (FD) av 16. januar 2026, telefonsamtale med Anne Kari Døhli 23. februar 2026 og etterfølgende e-post utveksling i saken. FD søker om unntak fra det nye kravet til å gi noteopplysninger om avtaler for framtidige budsjettår for FD samt underliggende etatene Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt, Statens graderte plattformtjenester og Forsvarshistorisk museum for regnskapsåret 2025.

Regelverk

R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap* punkt 4.6.2 siste avsnitt lyder: «Note C skal presenteres av både bruttobudsjetterte virksomheter, forvaltningsbedrifter og nettobudsjetterte virksomheter. I denne noten skal virksomheten, for avtaler om leie av kontorlokaler, andre vesentlige leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester, presentere gjenværende varighet av avtalene, årlig beløp og samlet binding på framtidige års bevilgninger, fordelt på neste års bevilgning og senere års bevilgning. Opplysningene skal minimum gis på aggregert nivå og det skal i tillegg gis en tekstlig forklaring av hvilke andre eiendeler enn kontorlokaler det er inngått vesentlige avtaler om leie av.»

Veiledning om note C ble publisert på DFØs nettsider den 19. desember 2025. DFØ har den 10. februar 2026 gjort noen endringer i veilederen. Den viktigste endringer er en forenkling knyttet til at det for «Andre vesentlige leieavtaler» og «Vesentlige avtaler om kjøp av tjenester», kun er de største avtalene det skal opplyses om i noten for regnskapsåret 2025.

Begrunnelse for unntakssøknaden

FD opplyser at kravet til opplysninger i den nye note C er veldig omfattende, og at det vil bli krevende å utarbeide note C for regnskapsåret 2025 innenfor en kort implementeringsperiode. Endringer i veiledningsmaterieell ble gitt først i uke 7 i 2026. Innholdet i det nye notekravet for 2025 ble kjent da rundskriv R-115 ble publisert 26. november 2025, mens årsregnskapet for 2025 skal avlegges innen 15. mars 2026.

Forsvarsdepartementet har i telefonsamtale og på e-post utdypet begrunnelse for søknaden. Forsvarssektoren har et stort omfang avtaler med leverandører både i Norge og utlandet. Mange avtaler er også omfattende og kompliserte i sin struktur, og en del avtaler er graderte for å beskytte nasjonale sikkerhetsinteresser.

I tillegg har virksomhetene i forsvarssektoren ulike oppgaver som gjør det utfordrende å få tilstrekkelig innsikt i avtalestrukturen på kort sikt. Forsvaret nevner spesielt at de sannsynligvis har svært mange avtaler som faller inn under notekravet. For eksempel har Forsvarsbygg mange kontrakter med ulike leverandører knyttet til bygg og anleggene som Forsvaret benytter. Statens graderte plattform en forholdsvis ny virksomhet, med kompleks struktur med ulike avtaler. Det er en del avtaler med utenlandske leverandører som er omfattende, og det kan være komplisert å kartlegge og vurdere bindinger på framtidige budsjettår.

Forsvarsdepartementet vurderer at omfanget av antall avtaler, kompleksiteten og sikkerhetsgradering av avtaler gjør at Forsvarsdepartementet og de underliggende virksomhetene, Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt og Statens graderte plattformtjenester vil ha store utfordringer med å kartlegge og vurdere avtalene frem til virksomhetsregnskapet skal avlegges for 2025. Dette gjør det vanskelig for virksomhetene å sammenstille informasjonen for å kartlegge og vurdere vesentlighet. Som nevnt i søknaden er det kort tid siden veiledningen om note C ble kjent.

Forsvarshistorisk museum er en ny virksomhet som er i etableringsfasen, som er slått sammen av ulike forsvarsmuseer som er til stede på flere lokasjoner. Virksomheten arbeider med å innhente oversikt over alle avtalene som er etablert i de ulike lokasjonene. De er også spredd utover på ulike lokasjoner, som tar tid å kartlegge og vurdere relatert til note C. Dette gjør at de også har store utfordringer med å klare og kartlegge avtalene for å gjøre vurdering på den korte tiden som er siden veiledningen om note C ble kjent.

DFØs vurdering

Vi har forståelse for at den korte perioden fra publisering av rundskrivet med det nye notekravet fram til fristen for avleggelse av årsregnskapet for 2025 er krevende for statsforvaltningen. Dette gjelder særlig for store virksomhet som FD og de underliggende virksomheter som Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt og Statens graderte plattform, som alle har et stort antall avtaler som omfattes av notekravet.

Videre ser vi at utfordringen med å innhente informasjon fra gradert materiell som oppbevares på annen plattform, øker kompleksiteten for forsvarssektoren med å samle inn og vurdere informasjonen som skal framstilles i note C.

Vi forstår det som at kostnaden ved det nødvendige manuelle arbeidet for å produsere noten for inkludering i årsregnskapet for 2025 er høy, og at det også er en fare for at informasjonen som ville bli produsert, heller ikke ville bli fullstendig. Da framstår nytten av noten som liten. Etter vårt syn er det i en slik situasjon fornuftig at det først gis informasjon i tråd med det nye notekravet i årsregnskapet for 2026, når FD og de underliggende virksomheter har hatt tid til å utarbeide et system og rutiner for innhenting av nødvendig informasjon for utarbeiding av note C med tilstrekkelig sikkerhet for at den blir riktig.

For øvrig vurderer vi at for Forsvarshistorisk museum (FHM) vil omfanget av avtaler være færre og i mindre grad graderte avtaler. Vi viser til at for «Andre vesentlige leieavtaler» og «Vesentlige avtaler om kjøp av tjenester», er det kun de største avtalene som skal opplyses om i noten for regnskapsåret 2025. Dette taler for at note C bør kunne utarbeides.

Forsvarshistorisk museum ble etablert 1. januar 2025. FHM består av åtte avdelinger og inkluderer alle museene som tidligere lå under Forsvarets museer.¹ Bakgrunnen for at FHM kan unntas vil være at virksomheten er nyetablert, og ikke har fått samlet informasjon om de ulike avtalene for de ulike lokasjonene i virksomheten. Det gjør at for også FHM er en fare for at informasjonen som ville bli produsert, ikke ville bli fullstendig. Da framstår nytten av noten som liten. Ut fra dette gir vi unntak for note C for regnskapsåret 2025.

Konklusjon

DFØ har vurdert søknaden om unntak med hjemmel i reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd. DFØ er delegert myndighet til å fastsette unntak i instruks fra Finansdepartementet.

DFØ gir Forsvarsdepartementet, Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt, Forsvarshistorisk museum og Statens graderte plattformtjenester unntak fra rundskriv R-115 punkt 4.6.2 siste avsnitt for årsregnskapet 2025.

Vennlig hilsen

Marius Seljedal
avdelingsdirektør

Marte Wæge Myklebust
seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

¹ [Forsvarshistorisk museum – Store norske leksikon](#)